

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

74. ÅRGANG

2. JUNI 1962

A V I N N H O L D E T :
UNDER EGET TAK - «LA MITT FOLK FARE —» - SAM-
TALEN MELLEM ADSKILTE KRISTNE - SAS OG KATOLIK-
KENE - BLIKK PÅ TIDEN - BØKER - UTENLANDSNYTT

NR
11

NESTE NUMMER UTKOMMER 16. JUNI 1962

MELDING		St. Gudmunds Legat.		GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER																																																																																																																				
Kristi Legems prosesjon i Oslo finner sted på Treenighetssøndag den 17. juni etter pontifikalmessen kl. 11.		Ansøking om å komme i betraktning ved utdelingen av St. Gudmunds Legat til fordel for katolske barn i katolske skoler, bes sendt innen 15. juni d.å. til Prioren for Dominikanerne, Neuberggt. 15, Oslo N.V.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:</th> <th>Stille messe</th> <th>Høymesse</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61</td> <td>7.00 9.00 9.45 m.eng. pr.</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68</td> <td>8.30 19.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71</td> <td>8.15-9-11.30</td> <td>10.00</td> </tr> <tr> <td>Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21</td> <td>—</td> <td>8.30</td> </tr> <tr> <td>Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355</td> <td>—</td> <td>9.30</td> </tr> <tr> <td>Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87</td> <td>—</td> <td>9.00</td> </tr> <tr> <td>ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209</td> <td>8.00</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410</td> <td>8.00 9.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>Vår Frue kirke, Helleveien</td> <td>—</td> <td>9.30</td> </tr> <tr> <td>DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19</td> <td>8.30</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438</td> <td>8.30</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168</td> <td>8.00</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 751</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550</td> <td>—</td> <td>10.00</td> </tr> <tr> <td>LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85</td> <td>8.30</td> <td>11.15</td> </tr> <tr> <td>MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24</td> <td>—</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793</td> <td>7.45</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35</td> <td>8.40</td> <td>10.40</td> </tr> <tr> <td>STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949</td> <td>—</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>St. Olavs kapell</td> <td>8.00</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td colspan="3">TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:</td> </tr> <tr> <td>TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214</td> <td>8.30 19.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221</td> <td>6.15</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779</td> <td>8.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td colspan="3">DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:</td> </tr> <tr> <td>TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604</td> <td>8.15</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101</td> <td>6.20</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783</td> <td>8.15</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> </tbody> </table>			OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse	OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 m.eng. pr.	11.00	St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00	St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	8.15-9-11.30	10.00	Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30	Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30	Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00	ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45	BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30	Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30	DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30	FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45	HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45	HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 751	8.30	11.00	HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00	HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30	KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30	LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00	LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15	MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00	PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45	STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40	STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30	SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—	TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	—	10.45	St. Olavs kapell	8.00	—	TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:			TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00	St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221	6.15	—	KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00	MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00	ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184	8.30	11.00	DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:			TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30	St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—	BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30	HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30	HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30
OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse																																																																																																																						
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 m.eng. pr.	11.00																																																																																																																						
St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00																																																																																																																						
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 55 07 71	8.15-9-11.30	10.00																																																																																																																						
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	—	8.30																																																																																																																						
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 212355	—	9.30																																																																																																																						
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 21 25 87	—	9.00																																																																																																																						
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45																																																																																																																						
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30																																																																																																																						
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30																																																																																																																						
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30																																																																																																																						
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45																																																																																																																						
HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45																																																																																																																						
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 751	8.30	11.00																																																																																																																						
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00																																																																																																																						
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30																																																																																																																						
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30																																																																																																																						
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00																																																																																																																						
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15																																																																																																																						
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00																																																																																																																						
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45																																																																																																																						
STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40																																																																																																																						
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30																																																																																																																						
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—																																																																																																																						
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	—	10.45																																																																																																																						
St. Olavs kapell	8.00	—																																																																																																																						
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:																																																																																																																								
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00																																																																																																																						
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221	6.15	—																																																																																																																						
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00																																																																																																																						
MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00																																																																																																																						
ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184	8.30	11.00																																																																																																																						
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:																																																																																																																								
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30																																																																																																																						
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—																																																																																																																						
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30																																																																																																																						
HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30																																																																																																																						
HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30																																																																																																																						
MARIAKONGREGASJONEN, OSLO Onsdag 6. juni: Andakt i St. Josephs Kapell kl. 19.30. Deretter samvær i foreningslokalet.		PILGRIMSREJSER TIL LOURDES 9. til 21. juli og 3.—15. september. Svakelige pilgrime bør helst ta med i september. Program ved henv. til Vor Frue Sekretariat, Lundemarken 15, Kalundborg, Danmark.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kontortid hver onsdag kl. 11—13.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Akersv. 5, Oslo.</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE			Kontortid hver onsdag kl. 11—13.			Akersv. 5, Oslo.																																																																																																											
OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE																																																																																																																								
Kontortid hver onsdag kl. 11—13.																																																																																																																								
Akersv. 5, Oslo.																																																																																																																								
UNG AMERIKANER søker opphold i norsk familie i Oslo eller omegn fra 25. juni til 25. juli d.å. Nærmere opplysninger: Soknepresten i St. Olav., tlf. 41 41 61.		OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE Kontortid hver onsdag kl. 11—13. Akersv. 5, Oslo.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410</td> <td>8.00 9.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>Vår Frue kirke, Helleveien</td> <td>—</td> <td>9.30</td> </tr> <tr> <td>DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19</td> <td>8.30</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438</td> <td>8.30</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168</td> <td>8.00</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 751</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550</td> <td>—</td> <td>10.00</td> </tr> <tr> <td>LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85</td> <td>8.30</td> <td>11.15</td> </tr> <tr> <td>MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24</td> <td>—</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793</td> <td>7.45</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35</td> <td>8.40</td> <td>10.40</td> </tr> <tr> <td>STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949</td> <td>—</td> <td>10.45</td> </tr> <tr> <td>St. Olavs kapell</td> <td>8.00</td> <td>—</td> </tr> </tbody> </table>			ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209			BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30	Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30	DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30	FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45	HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45	HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 751	8.30	11.00	HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00	HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30	KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30	LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00	LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15	MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00	PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45	STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40	STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30	SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—	TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	—	10.45	St. Olavs kapell	8.00	—																																																									
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209																																																																																																																								
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30																																																																																																																						
Vår Frue kirke, Helleveien	—	9.30																																																																																																																						
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30																																																																																																																						
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45																																																																																																																						
HALDEN, St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45																																																																																																																						
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23 751	8.30	11.00																																																																																																																						
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00																																																																																																																						
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30																																																																																																																						
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 24 225	8.00	10.30																																																																																																																						
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00																																																																																																																						
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15																																																																																																																						
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00																																																																																																																						
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45																																																																																																																						
STABEKK: Maria Kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40																																																																																																																						
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30																																																																																																																						
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 84 90 28 (Drammen)	—	—																																																																																																																						
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	—	10.45																																																																																																																						
St. Olavs kapell	8.00	—																																																																																																																						
FRANCISKUSHJELPEN, OSLO, Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68. Kontortid 12—13 hver dag unntatt lørdag.		OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE Kontortid hver onsdag kl. 11—13. Akersv. 5, Oslo.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214</td> <td>8.30 19.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221</td> <td>6.15</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779</td> <td>8.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> </tbody> </table>			TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:			TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00	St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221	6.15	—	KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00	MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00	ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184	8.30	11.00																																																																																																
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:																																																																																																																								
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00																																																																																																																						
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221	6.15	—																																																																																																																						
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00																																																																																																																						
MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00																																																																																																																						
ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184	8.30	11.00																																																																																																																						
 FYRINGSOLJE brukes av St. Olavs kirke } Bispegården } St. Josephs Institutt } Vor Frue Hosp. Nerveavd. } St. Dominikus kirke } Lunden Kloster } St. Elisabethsøstrenes } Pleiehjem } Sta. Katarinahjemmet } St. Franciskus Kirke } St. Franciskus Hosp. } St. Pauls Kirke } Vår Frue Kirke } Marias Minde } St. Franciskusøstrenes } Moderhus } Øyenklinikken } St. Josephs Hosp., Drammen } St. Torfinns Klinik, Hamar } St. Elisabeth Inst. } St. Mikael's Kirke } St. Mikael's Prestegård } St. Theresia kirke } St. Franciskus Hosp. } St. Magnus Kirke } St. Magnus presteg. } St. Elisabeth Hosp. } Vår Frue Kirke } Bispegården } St. Olavs Kirke, } Bispegården } St. Olavs kirke } St. Olavs Prestegård }		LEGMANNSRÅDET OSLO KATOLSKE BISPEDØMME Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214</td> <td>8.30 19.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221</td> <td>6.15</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779</td> <td>8.00</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> <tr> <td>ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184</td> <td>8.30</td> <td>11.00</td> </tr> </tbody> </table>			TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:			TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00	St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221	6.15	—	KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00	MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00	ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184	8.30	11.00																																																																																																
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:																																																																																																																								
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.30 19.00	11.00																																																																																																																						
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20 221	6.15	—																																																																																																																						
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00																																																																																																																						
MOLDE: St. Sanniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	11.00																																																																																																																						
ÅLESUND: Vår Frue kirke, tlf. 7558 Mariabeimen, Norge, tlf. 7184	8.30	11.00																																																																																																																						
St. Hallvard Kameratklubb har møte hver torsdag kl. 19.30, i Urtegt. 29, Oslo. Tlf. 68 08 68.		FRANCISKUS-SENTRUM, BERGEN V. Torvgt. 9. Tlf. 30 416. Katolsk opplysnings- og lesesentrum. Åpent hverdager kl. 10—13, 16—20. Lørdag kl. 10—12.30.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604</td> <td>8.15</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101</td> <td>6.20</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783</td> <td>8.15</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> </tbody> </table>			DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:			TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30	St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—	BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30	HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30	HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30																																																																																																
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:																																																																																																																								
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30																																																																																																																						
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—																																																																																																																						
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30																																																																																																																						
HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30																																																																																																																						
HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30																																																																																																																						
LITURGISK KALENDER SØNDAG 3. JUNI (Søndag etter Kristi Himmelfart): Ep. 1. Pet. 4, 7—11. Ev. Joh. 15, 26—27; 16, 1—4. Mandag: Franciskus Caracciolo, bekj. Tirsdag: Bonifatius, bisk. og mart. Onsdag: Norbert, bisk. og bekj. Torsdag og fredag: Feriedager. Lørdag: Pinsevigilien.		LITURGISK KALENDER SØNDAG 10. JUNI (Pinsedag): Ep. Ap. Gj. 2, 1—11. Ev. Joh. 14, 23—31. Samtlige ukedager: Pinsens oktav.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:</th> <th></th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604</td> <td>8.15</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101</td> <td>6.20</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783</td> <td>8.15</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> <tr> <td>HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205</td> <td>8.00</td> <td>10.30</td> </tr> </tbody> </table>			DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:			TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30	St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—	BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30	HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30	HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30																																																																																																
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:																																																																																																																								
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegården tlf. 3604	8.15	10.30																																																																																																																						
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—																																																																																																																						
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30																																																																																																																						
HAMMERFEST: St. Elisabeth Inst. St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	8.00	10.30																																																																																																																						
HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30																																																																																																																						
SØNDAG 17. JUNI (Treenighetssøndag): Ep. Rom. 11, 33—36. Ev. Matth. 28, 18—20.		Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 60 - Service 41 79 80																																																																																																																						

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Pater Hallvard Rieber-Mohn O.P., pater Erik Gunnes O.P.
Redaksjonens adresse: Neberggaten 15, Oslo NV.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 31 70.

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21

UNDER EGET TAK

Det forteller sin egen historie, bildet her nederst på siden, og det forteller den godt. I hvert fall for den som har øynene med seg. Den kjempemessige boligblokken og det vesle teltet på plenen — punkt-husmennesket og individualisten!

Efter krigsårene var det nødvendig med et krafttak i boligbyggingen her hjemme, og måten denne oppgaven ble løst på, administrativt og økonomisk, har vært en av de store stridssaker i norsk innenrikspolitik i vårt slektledd. Det skal vi ikke kommentere her — norske katolikker er vel delt i sitt syn på denne saken som i så mange andre politiske spørsmål. Hva det derimot nok kan ligge innenfor vår ramme å rette søkelyset mot, det er den *menneskelige* faktor i bolig-reisningen og i noen av de byggene som utgjør dens resultater.

Hjemmet er rammen for vår livsfølelse og gro-bunnen for vår lykke — dermed har vi straks nevnt det enorme ansvar som hviler på boligplanleggeren og arkitekten. At disse handler ut fra sosial bevissthet og faglig dyktighet, anser vi her i landet for en selvfølge, og vi protesterer — med rette — når de kommer til kort.

Det hender — som bekjent.

Men ettersom store deler av vår bybefolkning, ikke minst i hovedstaden, begynner å få et tiårs eller mer erfaring for en kollektivistisk boligblokk-tilværelse som er noe forholdsvis nytt hos oss, oppdager en også de glemte, de «sekundære», faktorer i bolig-planleggingen. Noen oppdager til og med at forglem-melsen litt for håndfast påtvinger oss et livsmønster.

Arkitektur og byplanlegging er en form for hu-manisme — begge deler skjer ut fra en mer eller mindre bevisst tolkning av *mennesket* og meningen med dets tilværelse. Vi kjenner forsvarsargumentene for høybyggene og de veldige blokk-kompleksene. Det var nødvendig *hurtig* å skaffe egen bolig til *tusener*: Dette var den mest effektive og overkommelige måten. Det lar seg høre. Men den norske bymannen er mange steder i to av tre tilfeller en innflytter fra landet, igrunnen utrøstelig over at stinkende, støvet asfalt og grå, grimet betong har måttet erstatte skog og mark og fjell i hans tilværelse.

En ville tro at der allerede i utdannelsen av våre arkitekter og før de første kalkyler ble nedskrevet i boligdirektoratet, forelå en energisk vilje og en varm omsorg for å bøte på denne vantrivsel og motvirke kollektivbyggets og drabantbyens unatur. Det er ikke mulig å sette en hel storbybefolkning hokstavelig talt under eget tak. Men det er da mulig å avdempe felles-boligens ulemper ved bevisst å sikte inn to vesentlige menneskelige behov: *Stillhet* og *skjønnhet*. Det er nok å ha alminnelig god hørsel og normalt syn for å oppdage hvor skralt det er med begge deler i mange av de nye boligstrøkene. Ikke minst ved støy gjennom tynne vegger og trappeopp ganger *utleveres* menneskene til hverandre og berøves adskillig av det store kulturgode som heter privatlivets fred.

Og mon ikke ofte de lukkede, noen ganger bistre ansiktene til dem som ferdes mellom høybyggene røber hvilken grim og prosaisk kulisse som er reist på deres livs scene — uten sammenheng og harmoni med såvel deres egne sinn som naturen omkring dem. Arkitekter som var «saklige» — og bare det! — og boligpolitikere som mente bad og WC betegner de ytterste rimelige krav til det stedet en kaller sitt hjem, har i sannhet reist seg varige monumenter over en kort menneske-forståelse.

Og så er der enda en side ved saken som ikke er nevnt. Standardboligen *tolererer* barnet og *eliminerer* de gamle, for å uttrykke det en smule skarpt.

«LA MITT FOLK

NEGEREN OG KATOLISISMEN I US.

Pater John La Farge (t. v.) er de amerikanske jesuitters «grand old man», og har gjennom et langt, strevsomt presteliv vunnet et internasjonalt kjent navn som en modig og iherdig forkjemper for negrenes likestilling i USA.

Den senere tids begivenheter i Sørstatene, der Kirken har satt hardt mot hardt for å tvinge igjennom «integrasjonen» av de sorte i skolene, har fått mange til å spørre: Hvordan fordeler USA's 19 millioner negre seg religiøst sett? Hvilket forhold har de til den katolske kirke?

Selv om bare en liten del, vel en halv million, av den sorte befolkningen er katolikker, rommer forholdet mellom negrene og Kirken mange interessante trekk — blant annet fordi de sorte og katolikkene (sammen med jødene) lenge utgjorde de tre mindretall som den amerikanske vulgær-protestantismen i Sørstatene, blant annet gjennom terror-organisasjonen Ku Klux Klan, erklærte for «uamerikansk».

Denne artikkelen bygger dels på pater La Farge's kyndige analyse i et amerikansk katolsk tidsskrift nylig, men delvis også på andre kilder.

Negerbefolkningen i USA stammer, som vel alle vet, fra de afrikanske slaver som ble innført som arbeidskraft til Sørstatenes bomullsplantasjer. I den første tiden synes slaveeierne å ha stilt seg likegyldig til de sortes religion. Selv var de protestanter, og de første inntrykk de sorte fikk av deres tro, var bibelhistorien, ikke minst det Gamle Testaments beretninger om jødefolkets slaveri og lidelser før det nådde frem til Kana'ans lovede land. Dette temaet: At det undertrykte folk kunne være Guds utvalgte, som han trofast holdt fast ved, for engang å frigjøre det, slo med stor kraft ned i negrenes sinn — således kommer det stadig igjen i deres religiøse folkesanger — *the Negro Spirituals*. Moses, som på Guds vegne trådte frem for den mektige Farao og sa: «La mitt folk fare!», ble i deres øyne symbolet på alle deres håp og drømmer. Siden jødefolkets klage «Ved Babylons floder» har vel heller aldri noe folk funnet et så stor-slagent og dypt menneskelig uttrykk for sin nød og sin lidelse som de sorte i sine sanger og *spirituals* — i noen av dem er ord og melodi med gripende enkelthet smeltet sammen til et helt folks livsfølelse på randen av fortvilelsen:

*«Sometimes I feel like a motherless child,
a long way from home . . .»*

Barna, i det vedtatte, begrensede antall, avslører mer enn oss voksne hvor kunstig dette menneskelige maursamfunnet kan bli, med sin uniformerte, upersonlige foreldreadferd og det slappe uegentlige forholdet til gjenboer som ofte står en påtrengende nær uten virkelig å ville være ens venner og medmennesker i ordets rike betydning.

De gamle — skal vekk. Det er brutalt sagt, men det rommer en kjerne av sannhet: Der ligger megen dårlig samvittighet i de millioner et samfunn som vårt legger ned i velferdsvidundere som aldershjemmet på Økern. For instinktivt vet vel mange av oss, at like til det blir umulig skal de tre slektledd — barn,

Sørstatene, der den helt overveiende del av negerbefolkningen bodde og bor, forble praktisk talt uberrørt av den sterke katolske innvandringen i det 19. århundre. Da var negrene forlenget integrert i en streng og alvorlig sørstatsprotestantisme av gammeltestamentlig preg. Dens verdensflukt og forventning om saligheten i det neste liv frigjorde trosevnen og håpet og poesien i de sortes sinn, men i betraktning av deres levevilkår kom den nok også ofte hårfint opp til en Lenin's kyniske definisjon av religionen: «En opium for folket» — en bedøvelse fra slitet og uretten. På den annen side var det menighetslivet, og ansvaret for det, som etterhvert utviklet de sortes lederskap også i frihetskampen — ennå idag er en av de fremste forkjempere for likestilling — *Martin Luther King* — baptistprest.

HVA NEGEREN SØKER

Slik som historien har artet seg for dem, blir det til at de fleste sorte kommer til den katolske kirke utenfra — som konvertitter. Hva er det som tiltrekker negeren i Kirken? spør pater La Farge, og svarer selv, at han vanskelig — ut over den avgjørende faktor som heter Guds nåde — kan peke på synlige årsaker. Den halve millionen sorte katolikker i USA står

foreldre og besteforeldre — holde sammen: Det er noe av en fundamental menneskerett for familiens eldste å leve sammen med sine barnebarn. Og mon ikke noe av den sviktende balansen i vår tids oppdragelse kommer av at barn og ungdom egentlig skulle lære noe meget viktig — respekt, hensynsfullhet, slektsfølelse og pietet — av de gamle, som de nå bare en og annen gang besøker på et slags sykehus.

Bak vår boligpolitikk, dette angivelig «praktiske» spørsmål, åpner det seg med andre ord vide perspektiver — langt, langt inn i menneskehjertet. Vi ser ennå engang på fotoet: Han har vår fulle sympati, mannen under teltduken!

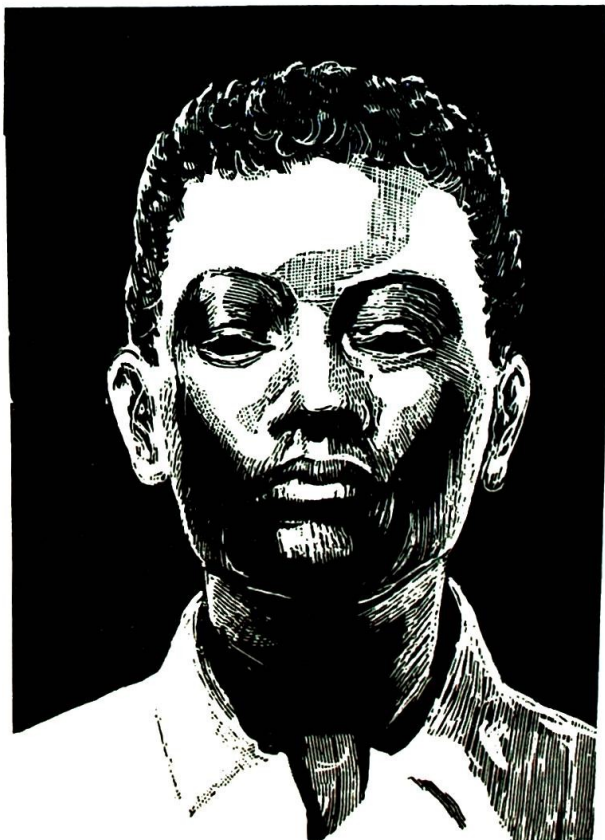
HRM.

FARE — >>

nemlig for så vidt utenfor sin rases religiøse fortid — hele det rike og dramatiske uttrykk negrene ga kristendommen gjennom en folkelig, strengt bibel-troende protestantisme.

Det er da også ofte først med høyere utdannelse at de sorte føler seg utfordret eller tiltrukket av den katolske tro, eftersom blikket da går lenger enn til sognet hjemme. Pater La Farge siterer en negerkonvertitt som han spurte om hvorfor han ble katolikk, og som svarer:

«Det er vanskelig å svare på. Det bare hendte. Jeg vokste opp under adskillig religiøs påvirkning, men da jeg kom på college, var vi alle enige om at ateisme var det eneste riktige, uten at det gjorde meg noe gladere. Så gikk jeg inn i Marinekorpset (USA's strengeste og hardeste infanteriavdeling), bare for å flykte fra meg selv. Jeg var med på alt det onde og gode De kan tenke Dem der. Men jeg merket meg én ting hos de av karene som var katolikker. Hvordan de så tedde seg, så syntes de å ha en sterk sans for at Gud var til — at Gud var noe som de alltid kunne vende tilbake til når tingene brøt sammen for dem. Gud var noe virkelig, og Han ventet på dem. Etterhvert plukket jeg opp både det ene og det annet om deres tro, så ble jeg sikker, og måtte selv treffe en alvorlig avgjørelse. En ting som har gjort et sterkt inntrykk på meg: I den katolske kirke er du hjemme overalt. Du hører til et sted hvor som helst i verden, og alle mennesker søker jo rofeste.»

HVA NEGEREN BRINGER

De sorte bringer noe uhyre verdifullt inn i en avdeling av den katolske kirke der kampen for tilværelsen forlengst er stilnet av til trygg velferd: Sansen for sosial rettferdighet. For 70—80 år siden besto den katolske kirke i USA av dem som satt nederst ved bordet — irske, italienske, polske, tyske og andre innvandrere som sloss for å komme ut av slummen. Idag lever deres etterkommere i gode kår og medborgerlig aktelse. Negrene i den katolske kirke minner dem om at ennå er der noe å utrette, og at de trenger all den hjelp de kan få fra sine trosfeller. For ennå er deres stilling så vanskelig at nesten hele deres sterke vitalitet forbrukes i selve kampen for livsretten. Der er stillinger de aldri kan håpe å få, der er boligkvarterer de aldri kan håpe å få flytte inn i, der er foreninger de aldri kan bli medlemmer av, der er skoler — fremdeles — de aldri kan sende sine barn til, og der er kafeer hvor de aldri får mat. Verdensopinionen ser bare eksplosjonene, den føler ikke den konstante, utmattende, daglige drakampen mellom hvite og sorte, på nær sagt alle samfunnslivets områder. Pater La Farge legger ikke fingrene i mellom når han understreker hvilket tyngende ansvar de hvite katolikker her har overfor sine sorte trosfeller, og hvor lett de kan komme til å bekjenne ett og leve noe annet.

DEN GODE STRID

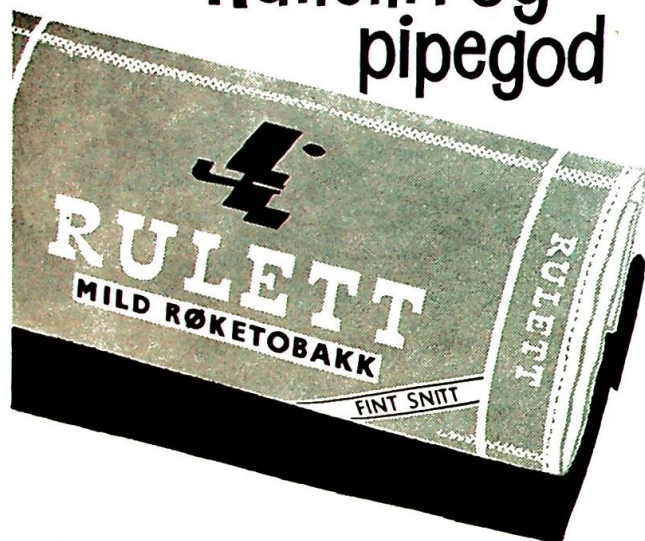
Pater La Farge peker også på hva han kaller den sorte kristnes «åndelige dilemma». Er ikke kristendommen, ikke minst katolsk kristendom, en lære som byr oss å tåle ydmykelser, å godta som bot og lærdom den urett som skjer med oss? Som vender det annet kinn til? Imøtekommer den ikke snarere den sansen for det tause offeret som negrene har lagt inn i en beundringsverdig *spiritual* om Jesu lidelse:

«Og blodet kom dryppende ned,
og han sa ikke et eneste ord.
Blodet kom dryppende ned,
men han sa ikke et eneste ord.
Ikke et ord — ikke et ord — ikke et ord.»

RULETT

MILD RØKETOBAKK

Rullefin og
pipegod

AS NORSK ENGELSK TOBAKKFABRIKK (NETO)

Han svarer ved å vise til kristendommens bærende verdi: Kjærligheten, og den *rettferdighet* — også rasene i mellom — som den skulle gi støtet til. Og han mener at bare én ting kan føre til en levende sans for denne rettferdighet, nemlig et konsekvent gjennomført felleskap på *sognets* — det vil si bønnens, gudstjenestens, undervisningens og den nestekjærlige gjernings — plan. Den amerikanske befolkning er fremdeles i sterk bevegelse, og det hender stadig at hittil helt «hvite» sogn i løpet av kort tid får et sterkt innslag av sorte. Er dertil den sosiale forskjellen stor, og det er den ofte, da er det ikke merkelig om det skaper adskillige problemer, ikke minst for sognepresten. Pater La Farge gleder seg over at katolske prester i det store og hele bruker denne situasjonen til energisk å levendegjøre menighetens forståelse av hva den kristne sans for nesten egentlig skulle være.

Eftersom USA's befolkning mer og mer trekkes inn i verdens-perspektivet, kan de sortes tilknytning til Kirken bare fordypes. Gjennom høyere og bedre utdannelse lærer de sorte i USA å se seg selv i forhold til andre ikke-hvite raser og vurdere sin stilling — på godt og ondt — i forhold til dem. På verdensplanet ser de klart de farvedes betydelige rolle i vår tids katolisisme, ikke bare tallmessig, men også i Kirkens høyeste hierarki. Katolisismens selvfølgelig, prinsippfaste og uanstrengte likestilling av alle menneskeraser i Guds rike, innebærer en tungtveiende faktor i deres forståelse av seg selv. Som katolsk

kristen er negeren ikke lenger «minoritet», tildels under-priviligert minoritet, som på det borgerlige plan, men likestilt borger av en stor og edel Stad, den jordiske synliggjørelse av Guds rike.

James Weldon Johnson, en av vår tids ledende sorte diktere og en fremragende autoritet når det gjelder sitt folks *spirituals*, har skrevet et prektig dikt som *Nordahl Grieg* har oversatt til norsk. Det lar Sankt Peter berette en episode fra Oppstandelsens Morgen: De hvite krigsveteranene fra American Legion får panikk, der de på Dommens Dag står samlet om den ukjente soldats grav i Washington. For det viser seg at det er en *neger* som stiger frem av gravhvelvingen — ingen har visst at det mennesket som i slektledd etter slektledd siden Verdenskrigen har symbolisert det ytterste offer for fedrelandet i virkeligheten var sort av hudfarve. Forferdet og forarget flykter de med sine faner og flagg — den sorte gutten blir stående ensom.

Men Sankt Peters beretning slutter ikke der. Den ender slik, i noen vers der en gammel og en ny *Negro Spiritual* veves maktfullt inn i hverandre under en dikters hånd:

Min dag var slutt. All dommens gjerning gjort,
og langsomt låste jeg min perleport.
God tid jeg gav meg. For som dere vet
var tiden opphørt. Det var evighet.
Men fra den gylne sol som ikke sank,
skred der en mann imot meg, mørk og rank,
den ukjente soldat, bedekt med jord og slam,
og mens hans steg mot Gud, steg der en sang fra ham:
«Dype flod, mitt hjem er over Jordan.
Dype flod, jeg vil over deg for å slå leir.»

Da sprang jeg frem, og åpnet porten vidt.
Syngende skred han inn, med lange ledige skritt.
Syngende gikk han den gylne vei,
den skinnende trone imot.
Sangen fra strupen paret seg med
drønnet under hans fot.

Syngende, syngende, syngende,
syngende stolt og fri,
syngende, syngende, syngende,
til himlen selv stemte i:
«Dype flod, mitt hjem er over Jordan.
Dype flod, jeg vil over deg for å slå leir.»

ØSTERRIKSK KOR

Oslo får i midten av juni besøk av et stort ungdoms-kor fra Wien, Chorvereinigung «Jung-Wien», som står under ledelse av professor *Leo Lehner*. Under oppholdet gir koret en kirkekonsert i St. Olavs kirke lørdag den 16. juni kl. 20, med blant annet verker av Mozart, Brahms, Schubert og Bruckner. Der er fri adgang til konserten.

«Jung-Wien» synger videre Schubert's «Deutsche Messe» til gudstjenesten i St. Olavs kirke søndag 17. juni kl. 8.45.

AV
KIRKENS
LIV:

Samtalen mellom adskilte kristne

For mai måned i år sendte pave Johannes XXIII ut følgende bønne-intensjon til katolske kristne: «Større gjensidig respekt og en mer inngående kjennskap til hver andre mellom katolikker og ikke-katolske kristne, som et skritt på veien til enhet». Ett av de mest toneangivende og ansvarlige tidsskrifter i europeisk katolisisme, *Herder-Korrespondenz*, har i sitt april-hefte kommentert denne pavens bønne-appell på en måte som har vakt betydelig oppsikt. Noen av dets refleksjoner er så karakteristiske for det økumeniske sinnelag som nå med stor bredde bryter frem i den katolske mentalitet, at vi også vil gjøre dem kjent for «St. Olav»s lesere.

Kardinal Augustin Bea, lederen for Sekretariatet for Kristen Enhet, bemerker til denne bønne-intensjon at den nok kan gjøre et overraskende inntrykk på adskillige katolske kristne. Desto større grunn, sier han, er der til å tenke nøye gjennom den.

Pavens intensjon tar, som alle de øvrige i året 1962, sikte på det 2. Vatikankonsil. Men samtidig peker den langt ut over den oppgave som kirkemøtet rent umiddelbart blir stillet overfor. Og fremfor alt er intensjonen karakteristisk for den likefremme, menneskelige fremgangsmåte pave Johannes XXIII gjerne benytter seg av, der han ut fra almenmenneskelige egenskaper søker løsningen på et teologisk problem, som visst alle velinformerte folk har ansett for praktisk talt uløselig: De splittede kristnes samling i en kirkelig enhet.

Gjensidig respekt — gjensidig vel å merke — og en mer inngående kjennskap til hverandre, er nemlig den første og absolutt nødvendige forutsetning for at katolikker og ikke-katolske kristne skal kunne leve i en fredelig og menneskeverdig sameksistens, i troens frihet. Den begynner med høflighet, båret av kristen vennlighet, godhet og tålmodighet. Og med en innbyrdes åpenhet som frigjør, verdsetter den de kristne fra andre kirker og tros-samfunn både som troende og som døpte mennesker, dvs. som medborgere i Guds rike, også når de ikke deler hele den katolske tro.

Dermed blir adskillig av den gjengse apologetiske litteratur, ja endog den nye (tyske) katekismes omtale (i leksjon 58) av andre kristne, og redegjørelse for hva de savner, med et pennestøk distansert. Allerede her ser vi at nå er det nye veier vi ferdes på, og at det ikke bare krever en ny innstilling av oss, men også iherdig arbeide og samtale.

En gjensidig respekt for hver andre som kristne, innebærer jo ikke at vi skal oppgi så meget som en taddel av den tro vi har mottatt av Kirken, tvertom vil katolikken i denne åpne, menneskelige utveksling bli tvunget til å fordype og befeste sin tro. Heller ikke er det meningen at han skal utnytte denne nye, menneskelige holdning til andre kristne til å omvende dem til den katolske tro. Meningen er snarere at han skal lære bedre å kjenne andre kristnes tro, og dermed deres nære tilknytning til Kristus, før han tillater seg å bedømme dem.

Når paven peker på ønskeligheten i dette, så er det ikke hans mening at den katolske tro, slik som Kirken har mottatt den fra apostlene og gitt den videre til oss, skulle være ufullkommen eller ufullstendig i sitt innhold, og derfor trenge til noe dogmatisk tillegg. Heller ikke er det hans mening at det uten videre tilkommer katolske kristne å påvise og beklage seg over villfarelser hos andre kristne — dette er i tilfelle læreembedets og teologenes sak. Pavens nøkterne sunne sans søker bare å fastslå den enkle erfaring, at vi knapt kan vente noen større aktelse for den katolske tro eller iver etter å lære den nøyere å kjenne uten at vi først viser den samme interesse for de andre: Gjør mot andre hva du ønsker de skal gjøre mot deg! Denne gyldne regel er rett og rimelig.

Bedre kjennskap til den annen part får en simpelthen ved å oppsøke ham, hvilket dessverre ikke er noen selvfølge kristne i mellom. Til gjengjeld er det en nødvendighet. Og derav må så dialogen følge, og en kortsynt apologetikk kan da utvikle seg til en samtale i tålsumhet. Kardinal Bea går så langt som til å si at «vi må be om at den teologiske undervisning mer og mer må bli meddelt i en ånd som tar sikte på samtalen med våre (adskilte) brødre». Dersom mange følger dette opplegget, da står vi overfor en kursendring av stor rekkevidde. Ikke

Kristus vil samle dem som tror på ham i den ene hjord.
(Visby Domkirke 13. årh.)

VATIKANETS RADIO

Ukentlig sending på norsk hver søndag kl. 21.30—21.45 på bølgelengdene: 22,5 m — 31,10 m og 196 m. Nyheter fra Pavestolen og den katolske verden.

FIN ÅRBOK

Hvert år utgir dr. Helmut Holzappel, en lærd og god kjenner og venn av de nordiske land, sin ca. hundre siders årbok «St. Ansgar», en vel redigert og godt illustrert krønike over den katolske kirkes virksomhet i Norden i det forgangne år. Her er rapporter fra de ulike bispedømmer og vikariater, viktige personalia, aktuelle historiske notiser og ypperlige oversikter. Egentlig er den beregnet som informasjonsmateriale for de mange i den tysk-talende verden som med interesse, sympati og konkret støtte følger Kirkens gjerning i våre land. Men årboken er en så utmerket og allsidig oversikt at den også vil fengsle mange her hjemme, og vi tror å vite at noen eksemplarer stilles til disposisjon mot internasjonal portogodtgjørelse, dersom en anmoder om det. En kan skrive til St. Ansgarius-Werk, Marzellenstrasse 32, Köln, Vest-Tyskland.

bare for den menneskelige holdning oss i mellom, men også når det gjelder vår lydighet overfor Det Nye Testamentes ånd. Kardinal Bea legger videre stor vekt på at vi overfor de adskilte kristne må «gå i Det Nye Testamentes skole», idet han siterer Romerbrevets 12, 10, Filippibrevet 2, 5 og endog Mattheus 20, 26: «Menneskesønnen er ikke kommet for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv.» Fremfor alt må en minnes at de økumeniske kristne helt og holdent er i god tro, og at deres kristne tro er hva de har mottatt fra sine forfedre, ikke resultatet av et personlig frafall fra Kirken.

Fremfor alt er de døpt, og dermed fylt av Den Hellige Ånd. Den som her, i en slags «kollektivt hovmod» ser ned på andre kristne, synder mot sannheten, rettferdigheten og kjærligheten, også dersom han selv tror han gjør det i Kristi navn. Det gjelder ikke minst for land der katolikkene er i flertall, som Spania og Italia.

Dette er det uangripelige grunnlag for vår streben etter å skape større respekt og bedre gjensidig innsikt mellom de økumeniske kristne. Og det innebærer også erkjennelsen av at samtalen fra katolsk side ikke alene føres for at de øvrige kristne skal åpne seg for den katolske tro så snart vi beskjefter oss med deres egen. Samtalen er utvilsomt også noe vi må søke for at vi hos de øvrige kristne kan få øye på Helligåndens gaver, altså de høyeste verdier som vi for Kristi skyld skal anerkjenne og respektere. For samtalen skal jo ikke alene dreie seg om slikt som det politiske klima, den sosiale rettferdighet, de felles hjelpe-aksjoner for dem som lider nød. Den skal føres «i Kristus».

SAS OG KA

Det har ikke bare vært solskinnsdager for SAS i det siste — konkurransen på verdensmarkedet er så jernhard, og de ulike lands regjeringer er så engasjert i kappløpet, at de tre nordiske land strever hardt for å beholde sin plass i tåten. Det stiller ikke minst skjerpede krav til service, dvs. til passasjerenes trivsel så lenge de er i flyselskapets varetekt. Og her har SAS gjort en oppdagelse, gjennom en regelrett passasjeranalyse, som har fått sine merkbare følger: En betydelig prosent flyreiser verden over har ett eller annet religiøst motiv — ikke minst gjelder det valfarter til kristenhetens viktigste steder og helligdommer. Det vil si — igjen ut fra nøktern tall-argumentasjon — at det for en stor del er katolske kristne som gjør bruk av de store flylinjene, kollektivt eller individuelt.

Hos SAS har en tatt konsekvensen av dette, og resolutt utarbeidet en hel liten «praktisk håndbok i katolisisme» for selskapets personale. Den viser seg ved nærmere eftersyn å være både grundig, fordomsfri og korrekt. Etter en generell anmodning til personalet om å vise respekt for andres tro, gjennomgår håndboken i et nøtteskall den katolske tro, og nevner de viktigste mannlige og kvinnelige ordenssamfunn, samt hele Kirkens oppbygning og struktur.

Boken gjør ellers greit rede for de viktigste katolske uttrykk og deres betydning, viser oversiktlig katolisismens utbredelse i de forskjellige verdensdeler, og forklarer hva messen er — med praktisk anvisning på hva som må skaffes til veie for at en prest skal kunne selebrere på reise. Messer leses da også jevnlig på flyplassene — de største verden over, blant an-

Det vil uvegerlig ha det gode resultat at både de katolske og de økumeniske kristne oppdager hos hverandre det samme trosinnhold og de samme troserfaringer som ligger dem selv på hjerte, og som de hittil har hatt det travelt med å forsvare i strid med hverandre.

Vi (katolikker) har altfor rasjonalistisk og massivt forsvart Kirkens hierarkiske orden og Tradisjonen som Skriftens tolker overfor de reformatoriske kristne og deres sola scriptura (Skriften alene) og rettferdiggjørelses-læren som bestemmende for alle andre læresetninger. Følgelig har vi oversett at protestantene på en særlig måte har gjenfunnet den utfordring som Bibelen, Guds Ord stiller oss overfor, og som den eldste Kirke var så fortrolig med. Dette forsøker vi da å følge dem i, idet vi søker å gjenfinne den troens spontane holdning, den «frihet i Kristus», som vi lenge har lagt for liten vekt på, fordi vi satte den i skyggen av en — ellers nødvendig — betoning av lydigheten overfor Kirkens hierarki. Våre teologiske foregangsmenn har allerede gjort betydelige fremskritt i forståelsen av den protestantiske trosoppfatning.

Denne forståelsesprosess er imidlertid ennå bare i sin begynnelse. Tildels befinner den seg ennå i en fase der forvirring, utilstrekkelig innsikt i de høyst ulike teologiske uttrykk og mange forhastede illusjoner ennå gjør seg gjeldende. Men allerede er en altså nådd så langt, at paven har kunnet beslutte seg til å si: «Gå hverandre imøte og lær hverandre å kjenne!»

net Kastrup, har eget kapell — og unntagelsesvis i selve flyet. SAS har også tenkt på at menyene fredag skal ha minst tre kjøttløse retter for katolske passasjerer, og når det er katolikker på fellesreise som utgjør flertallet av passasjerene, blir personalet bedt om å rekvirere flere slike retter, enda en er oppmerksom på at abstinens-bestemmelsene ikke binder katolikker på reise.

Ellers forteller den vesle boken, som er resultatet av et mønstergyldig forarbeide, om katolikkens «reisevaner» — dvs. om hvilke begivenheter og steder som særlig interesserer katolske passasjerer i årets løp, hvilke studiereiser og utenlandsopphold som er vanlige for katolske geistlige, og endog — med pinlig nøyaktighet — hvordan en korrekt titulerer geistlige av forskjellige grader, muntlig og skriftlig! Til og med en forklaring på messeklærne og deres symbolske betydning er kommet med — hvem ville trodd at SAS-piloter og stewardesser, når de har lest denne boken, faktisk går rundt med adskillig mer konkret viten om Kirken enn flertallet av skandinaver etter sin artium!

KOESTLERS TESTAMENTE?

■ Forfatteren Arthur Koestler har igjen besøkt Det Norske Studentersamfund som foredragsholder. Ifølge en artikkel *post festum* («Morgenbladet» 19. mai) av lektor Karl Brodersen, skuffet han dennegang sine unge innbydere. Ikke fordi han bare talte vel 20 minutter — Koestler kan få sagt flere og vesentligere ting på 20 minutter enn de fleste på en time! Men fordi bølgelengden åpenbart sviktet: «Noen etterlyste en klar stillingtagen til atomopprustningen og øst-vest-konflikten, andre savnet henvisninger til religiøse og spirituelle verdier, felles for dem var en ungdommelig misnøye med en holdning som de ikke forstod, og som en av talerne karakteriserte som østerlandsk-fatalistisk,» skriver Brodersen.

Det korte møte mellom den gamle europeer og de unge nordmenn savner ikke perspektiver — avstanden dem imellom heller ikke. Få — om overhodet noen — har som Koestler levd selve Europas skjebne det siste halve sekel i sitt eget kjøtt og blod. Der hvor han står nå, synlig som en milepel, der står den europeiske humanisme. Det er en humanisme som omkring århundreskiftet rykket frem i optimistisk uskyld og larmende triumf — ikke minst i forholdet til en «fortidslevning» som kristendommen. I mellomkrigstiden sto denne humanisme i angstens tegn. Den «kjempende» humanisme som hos oss førte Kristian Schjelderup og Anders Wyller til å grunnlegge Nansen-skolen, visste at demonene var løs, og at de søkte å trenge inn i et hus som var feiet og rent og — ganske tomt: Det avkristnede vesterlandske sinn. Idag er den europeiske humanisme bare stoisk resignert — Koestlers korte og rolige rapport fra branntomtene i den kontinentalt-britiske livsfølelse av 1962 var — som alt han har skrevet — prisverdig virkelighetstro.

Stilt overfor en utålmodig ungdom som ropte på engasjement, lot agnostikeren Koestler seg avtvinge en stoisk bekjennelse: Søk ikke å avverge det uavvendelige. At den fikk formen av en bønn, understreket jo bare hvor komplett ringen er sluttet: Utenfor det kristne håp gjenoppdager Europas mennesker sitt første, opprinnelige utspring: Den tragiske og dødsinnviende tolkningen av menneskelivet.

BISPEN OG PRESSEN

■ Den lutherske Stavangerbispen dr. Fridtjov Birkeli har nylig holdt foredrag i Norske Studenters Kristelige Forbund, om «Pressen, folkemeningen og kristendommen». Arrangøren kan rose seg av emnet — det er aktuelt, og stoff-tilfanget fra dagspressen bare det siste året er både rikelig og pepret. Birkeli var ellers i det store og hele snild og fornøyd med pressen, selvom han minnet om noen stygge eksempler på hets mot kirkelige ledere, og beklaget den konsekvente fortieelse eller usaklighet kirken og dens anliggender møter i visse organer. Han kom også inn på det særnorske fenomen at folk hvis personlige forhold til kirke og kristendom er mer enn vågt, med sviktende innsikt og desto større selvsikkerhet og arroganse blander seg inn som autoriteter i både lære- og disiplinsspørsmål. Birkeli har vel særdeles rett når han ser dette som en av statskirkeordningens mange tvetydige kuriositeter: Folk tror kristendommen er et slags «riksreligionsverk» de betaler for gjennom skatten — en «etat» som de uansett personlig trosholdning kan påtvinge sine private forestillinger og fordommer om hva kristendommen ifølge dem «bør» være.

Tar vi ikke feil, la han imidlertid liten vekt på norsk kristendoms rundelige del av ansvaret for at den får en så relativt «dårlig presse» som den ofte får. At en institusjon av slike dimensjoner og så vidtgående forbindelser med samfunnet mener å kunne greie seg uten en faglig kompetent og intelligent ledet *pressetjeneste*, er noe utenforstående bare kan betrakte med undring. Moderne opinionsdannelse bygger på en høyt oppdrevet informasjonsteknikk. Det er allerede iferd med å bli en såpass alderstegen sannhet at også kirkens folk bør trekke konsekvensen av den: Spaltevis av illsint tøv kunne havnet i papirkurvene dersom rette vedkommende med innarbeidet tillit hadde visst å legge fakta og en sindig kommentar på redaksjonsbordene når det var aktuelt.

Her kunne biskop Birkeli ha pekt på enda en eiendommelighet ved statskirkeordningen: Den klamme hånd den gjerne legger over forsøkene på å utstyre et kirkesamfunns administrasjon med de nye organer som tiden krever av den.

TAKET LØSNER

■ Langsamt, langsamt løsner kvelertaket på friskolene her i landet. Ennå er der riktignok bare små vårtegn. Men hos enkelte av dem som mer eller mindre på myndighetenes vegne legger opp den norske skolepolitikk, er der umiskjennelige tegn til en noe mindre skråsikker holdning i spørsmålet. De svarer til adskillig sterkere strømninger i opinionen.

Karakteristisk er her en leder i siste nr. av Norsk Lærerlags organ «Norsk skuleblad», der bladet går inn for støtte til friskolene, ikke minst på grunn av det gunstige i at vi får flere eksperimenterende og konkurrerende pedagogiske miljøer. Ellers avviser det bestemt påstandene om friskolenes «splittende» virkning, som den herostratisk berømte bemerkning av en stortingsrepresentant om at friskoler fører til «særmeninger» (!). Bladet skriver blant annet:

«Eit samfunn som byggjer på idéen om fridom og menneskeverd, bør ikkje være redd for å la dei ulike livssyn komme til orde gjennom eigne skolar, under den føresetnad at dei blir drivne på humanistisk-demokratisk grunnlag og ikkje arbeider mot demokratiet, sjølv grunnideen i samfunnet vårt. Vi tenkjer på dissenterskolar eller andre skolar på spesifikt kristeleg grunnlag, og vi tenkjer på Steiner-skolane. Når det i samfunnet er så vidt store grupper av borgarar med slik livssyn at dei kan fylle slike skolar, bør dei i eit demokratisk samfunn ha rett til dei.»

At der ennå turde være et stykke igjen, det viser Kirke- og Undervisningsdepartementets avvisende holdning til Norsk Lektorlags forslag om at der opprettes en allsidig sammensatt komité til klarleggelse og drøftelse av friskolenes plass i vårt skolestell. Den har vakt oppsikt.

I «Vår Kirke» (19. mai) heter det eksempelvis redaksjonelt om departementets reaksjon:

«Torpederingen av forslaget om denne komiteen er ikke til å begripe. Men det er jo tydelig at den må ha sin basis i en konsekvent negativ stillingtagen til de private skoler, livssynsskolene. Og hvordan man kan få denne holdning passet inn i et demokratisk system, er aller minst til å begripe.

Man ønsker ingen «drivhus», heter det gjerne i debattene om disse ting. Man ser med skepsis på de sterke livssyns små parseller i samfunnsakeren.

Hvorfor?

I andre demokratier ser man ganske anderledes på denne sak. Man ser livssyn-skolene som en uvurderlig rikdom og som velkomne og ønskelige fermenter for å bevare demokratiet friskt og levedyktig. Det er på den annen siden av jernteppet at folk blir straffet på pungen for sitt livssyns skyld. I et sant demokrati burde man dyrke og premiere livssyn-skolene i stedet for at sette i verk et system som betyr en langsom kvelingsdød for dem.

Når det gjelder Kristelig Gymnasium har vi inntrykk av at skolen idag tåles fordi det hersker en pinlig mangel på lokaler og lærere. Det er en udemokratisk holdning.

Det skulle være en soleklar demokratisk rett til å drive en livssyns-skole når den faglig holder de mål samfunnet må for-

dre. Og det skulle være en soleklar demokratisk rett å sende sine barn til en livssyns-skole uten noen særlig ekstrapåkjening for økonomien.»

OM «NØD» OG SINNE

■ Så helt sikre demokratiske instinkter var det vel egentlig heller ikke som nylig gjorde seg gjeldende i en strid om Oslo-studentenes helsestasjon — en strid som endte med skarpe ord i selve Tingets hall. Alle norske studenter må — for å få gå opp til eksamen — være kontingentbetalende medlemmer av Studentsamskipnaden. Sistnevnte institusjon driver en helsestasjon. Denne har — forøvrig både dumt og provoserende —

innbudt studentene, gifte eller ugifte, til veiledning i prevensjon.

En kan forstå de av studentene som i dette ser en direkte oppmuntning til brudd på den moral de selv hevder, og som følgelig protesterer mot at de skal tvinges til å støtte organisasjonen bak et slikt tiltak. At radikale krefter — i og utenfor Universitetet — her kan bekvemme seg til å sette hardt mot hardt, sier ikke så meget om deres egne standpunkter som det forteller om deres

manglende respekt for andres. Hvis demokrati betyr at mindretallet skal tvinges til å støtte flertallet i strid med eget livssyn og egen samvittighet, da må vi tro at norske skoler visst bør lære barna litt mer definisjoner enn de vanligvis gjør.

Som gjenytelse kunne kanskje noen av dem som gjerne forsvare kristne standpunkter både i tinget og dagspressen spare sensible ører for den evige klage over «nød». Ordet er i denne sammenheng et kristelig jargong- og miljø-uttrykk som på profane — d. v. s. de flestes — ører virker ikke bare overdimensjonert, men nærmest bløtaktig.

I unge kristne mennesker er der da vel i hvert fall så pass tøv, at de kan tale voksent, og i slike situasjoner, istedetfor all denne gråtkvalte nødstilstand prestere litt berettiget og velplisert sinne og temperament?

LESERBREV

■ Journalist Per Bang, Norges Handels- og Sjøfartstidende's London-korrespondent, er en av dem som har reagert (positivt og hyggelig) på vår enquête om prekenen («Hvordan skal en preken være?») i forrige nummer av «St. Olav». Hans brev fortjener en videre leserkrets — det vakte i hvert fall redaksjonens munterhet:

«Jeg synes jeg må sende Dem, til fri avbenyttelse, den beste og korteste preken jeg har hørt. Det er få som tror meg når jeg refererer den, men den er virkelig sann, jeg hørte den ifjor sommer i vår lokale kirke, ved aftenmessen, og den lød slik:

«På grunn av varmen idag (dette var i juli, midt under en voldsom hetebølge) har vel de fleste av dere håpet å få slippe med en kort preken i aften. Det var mer enn varmt nok igår, og idag morges våknet vi til en enda høyere temperatur. I hele dag har termometeret steget, og nu er det varmere enn vi har hatt det noengang før i år. *There is only one place that's hotter still — keep away from it.*»

Og det var hele prekenen, som mitt bidrag til enquêten vil jeg si at den ligger nær opp til idealet, kort, konsentrert, hittil ikke brukt før, og uforglemmelig.»

Frater Candidus.

LITTERATUR

Om arv og utsyn

Lars Roar Langslet.

Lars Roar Langslet: *Arv og utsyn. Essays. Oslo, Grundt Tanum 1962. 202 s.*

Dette er visstnok den første bok som forfatteren utgir og allikevel er den noe helt annet enn en debut. *Lars Roar Langslets* navn har alt i flere år — til tross for hans unge alder — spilt en vesentlig rolle i kulturdebatten. Både som redaktør av *Minervas* Kvartalsskrift, som formann i Det norske Studentersamfund, som foredragsholder og artikkelforfatter har Langslet vunnet seg en posisjon som ingen, allerminst blant hans politiske motstandere, føler trang til å benekte.

«Arv og utsyn»: essaysamlingens tittel treffer midt i blinken. Her møter vi nemlig en ung mann som med overlegg kaller seg konservativ, erklærer seg solidarisk med den arv som han gjennom samfunnet har mottatt, men på samme tid er bevandret som få i aktuell europeisk kulturdebatt; ingen dogmatiker, men en vidsynt ung kritiker med sterk tilknytning til den kristne tankeverden.

«Arv og utsyn», en assosiasjon ligger nær: Da professor A. H. Winsnes fylte sytti år, utga hans venner og disipler et festskrift som het «Tradisjon og fornyelse». Her går en tydelig linje som med det samme plasserer Langslet i en intellektuell sammenheng. Det er ikke tilfeldig at essaysamlingen blant annet inneholder en studie: «A. H. Winsnes — en oppdrager til menneskelighet». En ny generasjon fører dette verdisynet videre.

Det er alltid problematisk å anmelde en essaysamling, på grunn av de mange studier den inneholder, og selv om tråden som knytter dem til hverandre er tydelig nok: Rousseau og Burke, Schweigaard og Monrad, T. S. Eliot, Buber, Winsnes og Greene, utvalget er på ingen måte tilfeldig, men dekker ikke desto mindre over mange uensartede felter. La oss derfor snarere stanse ved tre av de essays som kan tenkes å ha størst interesse for leserne av «St. Olav».

I bokens første del, den man kunne kalle den «politiske», med emner som kretser om forfatterens konservative bekjennelse, er det naturlig å stanse ved den første studie: «Hva er konservatisme?» Det er forøvrig også her at Langslet kommer mest inn på kristendommens forhold til samfunnet.

Langslet er alt annet enn demagog, han er på vakt overfor slagordene, forenklingene, de altfor skarpe grenser og de massive påstander. Man merker hos ham den forsiktede idéhistoriker, og det er nettopp en lignende

innstilling han betrakter som grobunnen for en konservativ tenkning. Den konservative hører til en åndelig familie som holder seg like langt fra den radikale som fra den reaksjonære holdning, som faktisk, ut fra sitt standpunkt, finner mange likheter mellom radikalere og den reaksjonære: Begge innbilder seg nemlig å kunne bygge opp samfunnet ut fra noen få enkle abstrakte prinsipper, begge føler de seg mer tiltrukket av revolusjon enn av evolusjon, begge glemmer de hvor fint tilpasset et samfunn bør være for å virke harmonisk. Langslet nekter ikke at revolusjonen i visse tilfelle er den eneste brukkbare løsning. Han gir altså ikke sin velsignelse til en hvilken som helst konservatisme: «Vi som idag kaller oss konservative, må ta avstand fra mange av dem som dermed innrulleres som våre tidligere forbundsfeller» (s. 12). Men den holdning han betrakter som sunn er, tross alt, generelt sett ansvarlighet overfor det samfunn som organisk har vokset frem og som har utviklet våre karakteranlegg.

Det er selvsagt først og fremst når et samfunn står overfor merkesaker at man vil kunne avgjøre om konservatismen virkelig er reformvennlig og i stand til å gjennomføre reformer, eller om den, muligens ubevisst, er et skalkeskjul for reaksjonære interesser.

Hvor kommer så kristendommen inn i bildet? Ved at vårt samfunn er kristent, men også på grunn av kristendommens egen iboende kraft. Her inntar Langslet en holdning som dessverre er altfor sjelden blant politisk engasjerte mennesker: Han ikke bare sier — det gjør også mange andre — at kristendommen ikke skal og ikke kan tas til inntekt for én bestemt politikk. Han mener det virkelig med full overbevisning. Hverken radikalisme eller konservatisme har enerett på å representere «det kristelige»; begge kan bygge teorier ut fra kristne forutsetninger (s. 22—23). «Det ville være falskneri å gjøre kristendommen til instrument for en bestemt politisk tankegang» (s. 27). Langslet innser at det eneste problem vedrørende kristendommen som har relevans, er om den er sann; han vil ikke stille opp samfunnet som nummer én og betrakte kristendommen som et verdifullt element i den sum av kultur som det skal ta vare på. Kristendommen blir for ham snarere den sannhet som redder den konservative holdning fra den ensidighet som alltid truer den. Selv om han nok er klar over at kristendommen i sin utvikling også må bygge på «arv og utsyn», annekterer han ikke kristendommen for sitt eget livssyn, men lar oss snarere forstå at konservatismen alene ikke strekker til, at den trenger en transcendent sannhet som bringer noe utfordrende nytt inn i den menneskelige virkelighet og endrer alle dens dimensjoner. Det er tydelig at han selv er sterkt tiltrukket av en kristent inspirert personalisme.

Den andre delen av boken er mer «litterær» eller «filosofisk» enn politisk. Vi skal bare nevne de to siste essays. Vi har allerede nevnt studien over A. H. Winsnes. Der er grunn til å komme tilbake til den og slutte seg til den varme anerkjennelse den innebærer. Det er faktisk for en stor del Winsnes' fortjeneste når Langslet trygt kan skrive: «Den tid da forkynnelsen av menneskets uendelige, transcendent forankrede verdi ble avvist som metafysisk tåketale er stort sett tilbakelagt. Vår tid har gjort altfor smertelige erfaringer til å kunne avvise at på denne idé om enkeltmenneskets verdighet hviler hele vår kultur» (s. 179).

Det siste essay om «Det mislykte menneske i Graham Greenes diktning» vil også ha stor interesse for alle dem som er glad i Greenes store romaner.

(Forts. neste side)

Til slutt kan en nok beklage at det ikke blir presisert i samlingen om, hvor og når de forskjellige essays er blitt holdt som foredrag eller tidligere trykt i tidsskrifter. Det er også et savn at der aldri finnes noen nøyaktige henvisninger i forbindelse med de ganske tallrike sitater som boken inneholder.

A. Raulin.

Nythomismen

Hampus Lyttkens: Nythomismen. En religiøs filosofi. Stockholm, Diakonistyrelsens bokförlag, 1962. 193 s.

Så å si hvert år kommer det nu i Skandinavia nye bidrag til en saklig vurdering av nythomismen. Noen er positive, andre negative, men interessen er der. Den svenske forsker *Hampus Lyttkens* valgte for ti år siden å skrive sin doktoravhandling om analogibegrepet hos Thomas av Aquino. Det er derfor med sakkunnskap han uttaler seg om slike emner. Personlig tar han kraftig avstand fra det filosofiske syn som nythomistene forfekter. Han hører hjemme i en helt annen åndelig familie. Dette kan i og for seg bare bidra til en fruktbar samtale.

Desto sørgeligere er det å konstatere at *Lyttkens* selv ikke synes noe videre interessert i en slik samtale. Den første halvdel av den nu foreliggende bok var allerede blitt trykt (Ny kyrklig tidskrift. 29. årg., 1. häft, s. 1—47). Den ble anmeldt i det eneste katolske teologiske tidsskrift vi har i Norden, nemlig *Lumen* (januar 1961, s. 125—134). Der ble det påpekt en del konkrete feil (delvis oversettelsesfeil) ved siden av en bredere anlagt diskusjon. Det er besynderlig at *Lyttkens*' tekst, som tydeligvis er blitt gjennomsett slik som det fremgår av visse omredigeringer, blir utgitt uten det ringeste hensyn til den eneste utførlige kritikk som kunne ventes fra thomistisk hold. Det er likeledes høyst beklagelig at *Lyttkens* i sine litteraturhenvisninger ikke nevner *A. H. Winsnes*' studie om Jacques *Maritain*. Det er jo *Maritain* *Lyttkens* hele tiden beskjeftiger seg med, og vi har intet verk om *Maritain* på et nordisk sprog som kan sammenlignes med *Winsnes*'.

Vi gleder oss over alt det som tyder på samtale, men det mangler meget for at dette vårt ønske blir helt oppfylt av *Lyttkens*' siste bok.

A. Raulin.

Hva er katolisisme?

Guds henvendelse til os. En kort Fremstilling og Betragtning af den katholske, kristne Troslære ved N. R. M. Oppermann. Horsens 1962. 80 s.

Hvem av oss har ikke stått overfor spørsmålet: Hva går den katolske kirkes lære egentlig ut på? og undret seg på om det kan la seg gjøre å gi et både kortfattet og fullstendig svar på dette spørsmål. Om noen kan gjøre det, så må det være den — prest eller leg — som i årevis har undervist voksne mennesker i den katolske troslære. Ved snart å råde over noen få timer, snart ha ett eller flere år til sin disposisjon, lærer man til slutt kunsten å konsentrere stoffet uten å forrykke elementenes innbyrdes likevekt.

Den danske sogneprest i Horsens, Pastor *Niels Oppermann*, er gjennom lang erfaring særlig kvalifisert til å

påta seg den oppgave å gi oss en kortfattet, fullstendig katolsk troslære. Det har lykket ham å bevare helhetssynet uten at fremstillingen derfor blir altfor skjematisk. Derved vil brosjyren sikkert kunne svare til sitt formål, nemlig å gi et opplegg til en utførligere undervisning eller et videregående selvstudium.

Man merker først og fremst hvor glad forfatteren er i den sannhet han forkynner, hans hengivenhet overfor den Jesus Kristus «som i menneskevordelse og forsoning er midtpunktet i al kristen tro om Gud og om menneskets vilkaar i tiden og for evigheden», og overfor Jesu mor, som han skriver med ekte og sunn kjærlighet om.

Fremstillingen er ikke polemisk. Man vil nok av og til merke at boken er skrevet i et land med luthersk tradisjon, visse aspekter blir lett understreket av den grunn, men innstillingen er aldri «anti»-betonet. Tvertom blir lagt stor vekt på den plikt vi har til å be om og arbeide for alle kristnes enhet.

Bokens begrensning ligger i dens målsetning. Det er nok meget viktig i dagens situasjon å møte en kortfattet systematisk fremstilling av troslæren, slik som en århundrelang tradisjon har utmeislet den. Men for de fleste mennesker av idag, som praktisk talt for første gang møter den katolske tro, er det et spørsmål om det er hensiktsmessig å ville gi dem et *totalt* bilde med det samme. De må først innse hvilken fornyelse den katolske kristendom vil bringe i *deres* liv hvis de gir seg i kast med den; derefter kan helhetsbildet tegnes med omhu. Og hva vi mangler, er den bok som overbeviser det moderne menneske om at det her er noe å finne, selv om det koster studium og møye. P. Oppermann siterer selv Augustin: «Du har skapt oss for deg, Herre, og vårt hjerte er urolig og finner ikke hvile før det hviler i deg.» Hvem skriver den bok som konsist og klart åpenbarer aktualiteten i disse ord for det moderne menneske? På den bakgrunn vil en kortfattet, fullstendig katolsk troslære få en fornyet kraft og betydning.

A. Raulin.

INNGÅTT TIL REDAKSJONEN

And og Liv nr. 13: «Stilhed» København 1962 (Pauluskredsen) 40 s.

*Blyvinduer
Glassmalerier*
til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

ETABL. 1885

*kunst- og bygningsglassmester
Speilfabrikk*

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

UTLANDET

KIRKEN OG STREIKENE I SPANIA

Som det har fremgått av avismeldingene i den senere tid, har den katolske kirke spilt en viss rolle i den alvorlige streikebevegelse og sosiale gjæring som for tiden fester verdens oppmerksomhet på Spania. For mange, som i den spanske kirke har sett en av Franco-regimets faste støtte, er det kommet meget overraskende at såvel presteskabet som det høyere hierarki i utstrakt grad har gitt de streikende spanske arbeidere rett, og at der tydeligvis på kirkelig inspirasjon har dannet seg legmannsgrupper av politisk art (politiske partier utenom general Franco's eget er forbudt i Spania), som røber at kadrene for en liberal kristelig-demokratisk partidannelse står klar, når det kan bli aktuelt å gjeninnføre demokratiet i Spania.

Spenningen mellom den katolske kirke og regimet er — som vi også nå og da har antydnet i «St. Olav» — eldre enn den nåværende krise. Den nære tilknytning mellom stat og kirke i Spania, fastlagt både i den nye spanske grunnlov («Fuero de los Espanoles») av 1945 og i et konkordat av 1953, må sees på bakgrunn av den redselsfulle borgerkrigen og tiden før den. I 30-årene, før general Franco's reisning, ble kirken under ytterliggående og sterkt kirke-fiendtlige republikanske regjeringer mer og mer rettsløs. Myndighetene kunne ikke, og noen ganger ville ikke hindre de stadig hyppigere brannstiftelser og vilkårlige overgrep mot kirken, dens institusjoner og enkeltpersoner. Det forklarer delvis de spanske katolik-

kers oppslutning om opprørerne i 1936. Republikanernes uhorste grusomhet under borgerkrigen (over 4000 prester, 2500 ordensbrødre, 283 ordenssøstre og 250 preste-seminarister ble drept med overlegg) kunne bare ytterligere drive kirken og dens folk over på general Franco's side. I de baskiske provinser, der separatismen er gammel, tok imidlertid både befolkningen og presteskabet republikanernes parti.

De første tegn til et kjøligere forhold mellom kirken og regimet er 6—7 år gamle. Kirken har både offentlig og i det stille protestert mot undertrykkelsen av pressefriheten og mot politimetodene, og hierarkiet har ofte i skarpe ordelag påpekt den sosiale urettferdighet. Kirkelige organer som «Ecclesia» (organ for Katolsk Aksjon) og «Juventud Obrera» (organ for katolsk arbeiderungdom) har ikke vært underlagt forhåndssensur, og deres tildels skarpe kritikk har røbet en serie rivninger mellom myndighetene og kirken. I de senere år har katolske arbeider- og ungdomsledere figurert som tiltalte i rettsaker for «politiske forbrytelser» mot regimet, ikke uten skarpe protester fra hierarkiet. Spanske biskoper, som biskopen av Malaga, dr. *Herrera Oria*, biskopen av Bilbao, Mgr. *Gurpide* og erkebiskopen av Sevilla, Mgr. *Bueno y Monreal* har i hyrdebrev og på annen måte øvet tildels streng og advarende kritikk overfor den type kapitalisme og eiendomsfordeling som preger det spanske samfunn, og en har både fra geistlighetens og legfolkets side merket en bestemt vilje til ikke å la kommunistene være alene om å føle sosialt ansvar i et land der gapet mellom de rikes overflod og utfordrende luksus og de fattiges nød og elendighet ennå er rystende stort.

Når de spanske myndigheter nå åpenbart ser seg tvunget til å utarbeide en lov som godkjenner arbeidernes rett til streik (hittil var den forbudt), må det nok sees som en frukt av en tankegang som 150 000 nålevende spanske arbeidere har møtt i den katolske arbeiderbevegelse, og som ikke minst gjennom pave Johannes XXIII's sosiale rundskrivelse «Mater et magistra» forespeiler en annen sosial tankegang enn den som har vært fremherskende i Spania siden borgerkrigen.

VATIKANET

«Konsil-aulaen» er påbegynt.

I Peterskirken har en begynt arbeidet med å omdanne en del av basilikaens langskip til «møtesal» for kirkemøtets plenum-forsamlinger. På begge sider reises opp til 4 meter høye tribuner hvor de vel 2 000 konsilfedrene skal benkes under høytidelige sammenkomster og under pavens forsete. «Aulaen blir 100 meter lang og 22 meter bred — fra hovedinngangen til Berninis baldakin. Foran «confessio» kommer talerstolen og sekretærenes bord til å bli stillet opp. Så lenge arbeidene pågår, kommer de store pave-audienser til å finne sted i Damasus-gården i Vatikanet, og for å beskytte deltagerne i audiensen mot solskinnen kommer gården til å bli dekket med et stort soltelt.

AFRIKA

26 millioner katolikker.

Ifølge nye, pålitelige oppgaver er der idag 26 millioner katolikker og 3 millioner katekumener i Afrika, hvis totalbefolkning teller 286 millioner. Vel 23 millioner afrikanere er protestantiske kristne, og 14 millioner er koptiske kristne. Tallet på kristne er altså 63 millioner. Tallet på muhammedanere er

109 millioner, hertil kommer så 83 millioner som lever i talløse former for animisme (hedenskap).

Republikken Kongo viser den høyeste prosent katolikker, idet 5 av landets 14 millioner tilhører den katolske kirke. I Uganda utgjør de to millioner katolikker 32% av befolkningen. Nigeria og Sør-Afrika-Unionen har flest protestanter av alle afrikanske land — henholdsvis 6,5 og 8 millioner. Av de koptiske kristne bor 12 millioner i Etiopia.

FRANKRIKE

Fastealmisse til u-landene.

Katolikkene i Paris har skjenket sine fastealmsisser til hjelp for utviklingslandene — på én dag ble det samlet over én og en halv million nye francs. I et hyrdebrev der han takker for gaven, oppfordrer kardinal *Feltin*, erkebiskopen av Paris, de troende til å ikke å tro at «dermed er det gjort» — nøden og behovet omgir oss som noe permanent.

PILGRIMSFERD

Til Stiklestad søndag 29. juli 1962. Buss fra St. Olavs kirke, Trondheim kl. 8. Høymesse på Stiklestad kl. 11. Skuespill om Hellig Olav på friluftsscenen kl. 15. Tilbakereise kl. 18.

Henvendelse til Stiklestadkomitéen, Prinsensgt. 2 a 2, Trondheim, for påmelding og nærmere opplysning.

A/S Norsk Frø

Vi leverer alt
De trenger til Deres hage

OSLO - LARVIK - STAVANGER - BERGEN - TRONDHEIM

VEST-AFRIKA

Innfødt erkebiskop.

Den 21. mai ble en innfødt senegaleser, Mgr. *Hyacinthe Thiandoum* viet til erkebiskop av den apostoliske internuntius Mgr. *Maury*, i katedralen i Dakar. Over 3 000 troende tok del i seremonien, blant dem Republikken Senegals president, *Leopold Senghor*.

VEST-TYSKLAND

Sosialister og katolikker.

Vest-Tysklands sosialdemokrater har de siste årene, under inntrykket av den store betydning som en kristen idépolitikk har hatt i vest-tysk parlamentarisme siden siste krig, tatt opp til revisjon sin gamle anti-klerikalisme, ikke minst ved utarbeidelsen av «Godesberg-programmet» som angir sosialdemokratenes nye målsetning i Tyskland. I en nylig utgitt brosjyre, «Katholik und Godesberger Programm», fastslår ledelsen for SPD (Tysklands sosialistiske parti) sitt ønske om å oppgi «gamle frontstillinger» og påvise overensstemmelser mellom sosialdemokratiet og den katolske

kirke. Brosjyren søker å påpeke at siden offentliggjørelsen av pave Johannes XXIII's encyklika «Mater et magistra» er forholdet mellom den katolske kirke og sosialdemokratiet i en rekke spørsmål preget av «en faktisk overensstemmelse», og uttaler ønsket om samtale og forståelse. Brosjyren hevder også at de tyske kristelig-demokrater i sin politiske målsetning er mer preget av en ny-liberalistisk tankegang enn av de pavelige encyklikaer.

På katolsk hold er dette tegn på tilnærmelse iaktatt med interesse, selv om en gjerne så at den tankegang bro-

sjyren uttrykker oftere ble omsatt i praktisk politikk.

5000 barnehaver.

Den vest-tyske familieminister dr. *F. J. Würmeling* talte nylig ved 50-års jubileet for et katolsk barnehaveforbund i Köln. Her opplyste han at 80 % av de vest-tyske barnehaver lå i grus ved krigens slutt, og at katolske institusjoner alene bidrar til denne viktige sektoren av sosialarbeidet med 5000 barnehaver, som huser hele 400 000 barn.

MOLDE	Molde- firmaer	U. AANDAHLS EFTF. A/S — Molde — <i>Manufaktur - Trikotasje - Konfeksjon</i> <i>Sengeutstyr - Reiseeffekter Linoleum</i>
J. ORTEN & CO. Aut. Installatør — Radio Tif. 475	<i>Ludvig Sættem</i> Manufaktur — Konfeksjon Skotøy Tif. 140 - 1070	A. Hanssen & Sønn Kjøttvareforretning Tif. 179
ERLING OUTZEN Bakeri & Konditori Tif. 182 - 282	DAHL'S BOKHANDEL Molde Besøk denne moderne forretning, med godt utvalg i bøker papir, foto m. v.	HORSGAARD & CO. Fisk — Fiskematforretning Tif. 816 — 744
	ENDRE RØSOK Alt i skotøy Tif. 317	JOHS. WOLD ELEKTRISK FORRETNING AUT. INSTALLATØR BUSSHOLDEPLASSEN - MOLDE
K. GUNDERSEN FISKEMAT — KJØTTVARER SALATER Telefon 242	A. LØNSETH Jernvarer - Byggeartikler Kjøkkenutstyr	O. WIIG Farvehandel Tapeter Molde — Telefon 127
BOLSØY MEIERI A/L Molde Tif. 183 — 191 — 751	STORGATENS KOLONIAL A/S Molde Tif. 505	ROY GJØRTZ Rørleggermester Tif. 683 — 1083
M. BRECKE Glassmagasin Molde	 Tif. 461.	

KJENTE FREDRIKSTAD- FIRMAER	Norske Fina $\frac{A}{S}$ Bensin - Petroleum - Fyringsoljer - Smøreoljer FREDRIKSTAD TLF. 5 820 TØNSBERG > 12 371	FREDRIKSTAD BLIK- & METALVAREFABRIK Andresen & Müller
G. Halvorsen Etabl. 1885 Alt i fleesk, kjøtt og pølsevarer. Tlf. 1781 Tlf. 2455		Mek. verksted — Blikkeballasje og metallvarer av enhver slags — Jernfat i alle størrelser og for ethvert øyemed — Isenkramartikler — Elektrisk og Autogensveisning — Stanseartikler
FREDRIKSTAD BRYGGERI FREDRIKSTAD		ST. CROIX HANDELSGARTNERI Tlf. 2830
ALT I FOTO OG FILM	C. HANSSENS Trykkeri og Bokbinderi Tlf. 3056 FREDRIKSTAD	CARSTEN CARLSEN Kolonial og Kraftfor Tlf. 2175
Vi leverer til blomsterforretninger landet over.	GULLSMED WESSMANN FREDRIKSTAD	ØSTFOLDMEIERIET Avd. Fredrikstad
EDVARDESEN & NORHEIM A/S Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr Tlf. 1220 - Fredrikstad	BJARNE AARUM Fredrikstad	KÅRE KRISTIANSEN Fiskeforretning Telefon 3190
	FREDRIKSTAD BYGG A/S Byggevarer — Jernvarer Malervarer Sentralbord 5945	HELENE ANDRESEN KJØTT- OG PØLSEVARER Glemmegt. 3, 4, 5. Tlf. 2131 og 2031
ALFR. GRØNNEBERG Urmaker & Optiker Fredrikstad	KNUT CHRISTIANSEN Spesialforretning i Radio og Fjernsyn Farmannsgt. 1-3 - Tlf. 6464	
KLEMET JOHANSEN Fredrikstad Begravelsesbyrå Farmannsgt. 10 - Tlf. 3062 1885 75 år 1960	O. Henriksens Sønner Aut. Rørleggere og Rørhandel Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 5840	
BRYNILDSENS FABRIKKER Drops og Mineralvann	S. Larsen & Co. Møbelforretning Nygårdsgaten - Fredrikstad Telefon 2265	

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO^s
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.   Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 55 77 87 - 69 43 72

A/S Norsk Medicinsk Varehus

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell - Elektromedisin - Røntgen

Pilestredet 7
Tlf. 33 43 70
OSLO

Service-avdeling
Apotekerveita 4 - Tlf. 24 921
TRONDHEIM

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlervarer
Kjøkkeninnredning og utstyr

THIIS & CO A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo
Sentralbord 41 77 30

WISBECH
ARTISELSKAP

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin

Brevskolen om den katolske kirkes tro og moral.

Spørsmål besvares
av lærerne.

Skriv etter prospekt.

Katolsk Informasjon

P.boks 3664   Oslo.

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Gjalligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO

